

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) spółka akcyjna z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanego H. G. w elektronicznym postępowaniu upominawczym kwoty 145.665,78 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, liczonymi od dnia 12 lutego 2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że strony zawarły umowę kredytu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych. Wobec braku spłaty kredytu powód wypowiedział umowę i w dniu 11 lutego 2015 r. wystawił wyciąg z ksiąg banku. Zgodnie z wyciągiem na dochodzone roszczenie składają się: niespłacony kapitał w kwocie 114.828,47 zł, umowne odsetki kapitałowe w kwocie 10.034,07 zł, odsetki za zwłokę naliczone za okres od 5 lipca 2013 r. do dnia wystawienia wyciągu w kwocie 20.773,24 zł oraz opłaty w kwocie 30 zł.

Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i postanowieniem z dnia 6 marca 2015 r. przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Szczecinie.

W odpowiedzi na pozew (k. 36) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwany przyznał, że zawarł z powodem umowę o opisaną w pozwie. Wyjaśnił, że wystąpiły po jego stronie problemy ze spłatą zadłużenia związane ze zmianami cen paliw i ubezpieczeń, zwiększeniem wysokości opłat via TOLL oraz kolizją jednego z pojazdów. O zaistniałych trudnościach informował powódkę. Pozwany podkreślił, że nie zaniechał spłaty kredytu, a wpłat dokonywał w kwocie możliwej do poniesienia. Rozpoczął z Bankiem negocjacje, które doprowadziły do zawarcia ugody w przedmiocie spłaty zadłużenia. W jego ocenie brak więc było podstaw do wypowiedzenia przez powoda umowy. Nadto pozwany podniósł zarzuty: braku wykazania przez bank wysokości zadłużenia i sposobu wyliczenia odsetek; nieskuteczności wypowiedzenia umowy z uwagi na brak umocowania pracownika banku; spłaty zadłużenia oraz - z daleko posuniętej ostrożności procesowej - zarzut przedawnienia roszczeń objętych pozwem.

W piśmie procesowym z dnia 12.08.2015 r. (k. 106), będącym odpowiedzią na odpowiedź na pozew, powód wniósł o zasądzenie od pozwanego: kwoty kapitału w wysokości 111.328,47 zł, kwoty odsetek umownych w wysokości 10.021,46 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty odsetek karnych w wysokości 200.038,78 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty opłat w wysokości 30 zł oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany nie dokonał spłaty całego kredytu, a wysokość odsetek i sposób zarachowania wpłat wynikają z zawartej umowy. Wobec opóźnień w spłacie zobowiązania strony zawarły aneks do umowy, w którym pozwany uznał dług w wysokości 150.089 zł i zobowiązał się do jego spłaty. Wobec braku spłaty zobowiązania zgodnie z warunkami aneksu umowa została wypowiedziana pismem z dnia 9 czerwca 2014 r. ze skutkiem na dzień 19 lipca 2014 r., a więc zarzut przedawnienia jest bezzasadny. Powód wskazał również, że osoby podpisujące wyciąg z ksiąg bankowych oraz składające oświadczenia woli w imieniu banku były umocowane do dokonania tych czynności. Zaprzeczył żeby pomiędzy stronami doszło do ugody regulującej spłatę dochodzonego roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 21.12.2015 r. (k. 333), w wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego z 8.12.2015 r., powód wskazał, że w piśmie z 12.08.2015 r. błędnie została wskazana kwota odsetek karnych jako 200 038,78 zł i prawidłowa kwota to 20 038,78 zł. W związku z tym suma roszczenia określonego w pkt. 1 ww. pisma wynosi 141.418,71 zł i powód wniósł o zasądzenie od pozwanego tej właśnie kwoty wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

Pismem datowanym na dzień 4.03.2016 r. (k. 366) pełnomocnik powoda oświadczył, że powód wyraża zgodę na rozłożenie zadłużenia pozwanego na miesięczne raty w wysokości 3.500 zł, w trybie art. 320 k.p.c., podtrzymując żądanie zasądzenia kosztów procesu.

Na rozprawie w dniu 8 marca 2016 r. pełnomocnik pozwanego wniósł o zastosowanie w stosunku do pozwanego normy art. 102 k.p.c. i nie obciążanie go kosztami procesu na rzecz powoda (k. 362).

Z kolei na rozprawie w dniu 5 kwietnia 2016 r. pełnomocnik pozwanego zwrócił uwagę na rozbieżność stanowiska pozwanego co do daty początkowej naliczania odsetek karnych pomiędzy wyciągiem z ksiąg bankowych a zestawieniem załączonym do pisma procesowego powoda z dnia 12.08.2015 r. Wskazał, że rata 3.500 zł powinna obejmować również dalsze odsetki dochodzone przez powoda. Pełnomocnik pozwanego wyraził też zgodę na propozycję powoda dotyczącą raty miesięcznej w wysokości 3.500 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 grudnia 2009 r. powód Bank (...) spółka akcyjna w K. zawarł z pozwanym H. G., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) w W., umowę o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla klientów biznesowych.

Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy powód zobowiązał się do otwarcia i prowadzenia następujących rachunków bankowych: - bieżącego: (...) w walucie PLN nieoprocentowanego; - pomocniczego w walucie EUR oprocentowanego wg stawki zmiennej, która w dniu zawarcia umowy wynosi 0,01% p.a. W myśl § 1 ust. 4 i 5 umowy szczegółowe prawa i obowiązki stron określa treść niniejszej umowy oraz w zakresie w niej nieuregulowanym „Regulamin prowadzenia rachunków bankowych Banku (...) SA dla Klientów Biznesowych”, który stanowi integralną część umowy. Pozwany oświadczył, że otrzymał Regulamin, o którym mowa w § 1 ust. 4, zapoznał się z jego treścią oraz akceptuje jego postanowienia. W § 8 ust. 1 umowy strony postanowiły, że za czynności związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku oraz wykonywanie zleconych usług/operacji bankowych Bank pobiera opłaty i prowizje zgodnie z obowiązującą Taryfą opłat i prowizji Banku (...) dla Klientów Biznesowych, której wyciąg stanowi integralną część niniejszej umowy.

W § 10 ust. 1 zd. 1 umowy strony postanowiły, że wszystkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagają dla swej ważności formy pisemnej, a zmiany dotyczące udostępnienia Kanałów E. mogą być również dokonywane drogą elektroniczną.

W § 11 ust. 3 wskazano, że bank może rozwiązać umowę za wypowiedzeniem z ważnych powodów, a za ważne powody uważa się w szczególności niedotrzymanie przez posiadacza warunków umowy, w tym Regulaminu.

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozwiązanie umowy o prowadzenie rachunków bankowych skutkuje rozwiązaniem aneksów do niniejszej umowy oraz utratą możliwości korzystania ze wszystkich usług/produktów świadczonych w oparciu o umowę, aneksy jak i złożone i zaakceptowane.

(dowód: umowa o prowadzenie rachunków bankowych z aneksami k. 20-21, potwierdzenia otwarcia rachunków k. 127-128, dokumenty podpisane przez strony przy zawarciu umowy k. 129-133, zeznania świadka E. G. k. 322-323, od 00:08:26 do 00:34:40)

W dniu 17 listopada 2010 r. strony zawarły aneks nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla Klientów Biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G.. Zgodnie z § 2 ust. 1 powód wydał pozwanemu dwie karty płatnicze: jedną na pozwanego, drugą na M. G., obie z limitem wydatków w kwocie po 15.100 zł. Powód przyznał pozwanemu globalny limit kart obciążeniowych w wysokości 30.200 zł (§ 3 ust. 1 aneksu).

(dowód: aneks nr (...) z załącznikami k. 114-126)

W dniu 24 listopada 2011 r. strony postępowania zawarły aneks nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla Klientów Biznesowych ((...)) - Zapisy szczegółowe dotyczące limitu

debetowego. Zgodnie z § 1 ust. 1 aneksu powód przyznał posiadaczowi rachunku limit debetowy w rachunku bieżącym, zwanym dalej rachunkiem limitu, w celu finansowania krótkoterminowych bieżących potrzeb finansowych posiadacza rachunku o charakterze rozliczeniowym, w powiązaniu z zadeklarowanymi wpływami na rachunek limitu. Stosownie do § 1 ust. 2 aneksu limit został przyznany na warunkach określonych w aneksie, a w zakresie w nim nieuregulowanym w „Regulaminie limitu debetowego Banku (...) SA dla Klientów Biznesowych” zwanym dalej regulaminem: a. kwota limitu debetowego: 150.000 zł, b. okres korzystania/podstawiania środków do dyspozycji posiadacza rachunku (pozwanego) w ramach limitu debetowego: od 9 grudnia 2011 r. do 3 grudnia 2012 r., c. oprocentowanie limitu debetowego jest zmienne i wynosi: WIBOR 1M+ 9%, tj. 13,7% na dzień zawarcia aneksu, d. prowizja przygotowawcza: 3.000 zł.

W myśl § 1 ust. 8 i 9 oprocentowanie limitu debetowego ustalane jest w stosunku rocznym według zmiennej stopy procentowej. Oprocentowanie jest ustalone jest w stosunku rocznym według zmiennej stopy procentowej. Oprocentowanie to określone jest jako suma: - stopy podstawowej stanowiącej część zmienną stopy procentowej, ulegającej zmianie w trakcie trwania umowy o przyznaniu limitu debetowego, stosownie do zmiany stawki WIBOR 1M, - marży stanowiącej wielkość stałą, której wysokość uzależniona jest od poziomu ryzyka związanego z udzieleniem limitu, kwoty i okresu kredytowania.

W § 1 ust. 10 strony postanowiły, że w przypadku wystąpienia zadłużenia przeterminowanego oprocentowanie ustalane jest jako iloczyn stopy kredytu lombardowego NBP i współczynnika ustalanego przez bank (powódkę). W dniu zawarcia umowy oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego stanowi czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, tj. 24% w stosunku rocznym. Zgodnie z § 1 ust. 13 oprocentowanie zadłużenia nie może przekraczać stopy odsetek maksymalnych określonych w ustawie.

Stosownie do treści § 2 ust. 4 m.in. w przypadku nieterminowej obsługi limitu debetowego powód mógł: 1) obniżyć kwotę przyznanego, a jeszcze nie wykorzystanego limitu debetowego jednostronnym oświadczeniem posiadaczowi rachunku ze skutkiem natychmiastowym, 2) wypowiedzieć umowę limitu w saldzie debetowym (niniejszy aneks) z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia lub 7-dniowego - w przypadku zagrożenia niewypłacalnością. Zgodnie z § 2 ust. 6 i 7 w razie wypowiedzenia limitu debetowego pozwany jest zobowiązany do spłaty zadłużenia najpóźniej z dniem upływu terminu wypowiedzenia. W okresie tym naliczane są odsetki według formuły określonej w § 1 ust. 9. W przypadku podjęcia przez powódkę lub pozwanego decyzji o zakończeniu okresu udostępniania limitu lub ograniczenia/obniżenia limitu i poziomu finansowania, spłata zadłużenia lub jego odpowiedniej części może być rozłożona na 24 miesięczne raty kapitałowe, powiększone o należne bankowi odsetki i prowizje. Decyzja banku może wynikać w szczególności z zaistnienia któregośkolwiek zdarzenia opisanego w ust. 4 z uwzględnieniem przewidzianych w tym ustępie praw banku. W myśl § 2 ust. 8 rozłożenie zadłużenia na raty wymaga podpisania przez strony uzupełniającego aneksu o spłacie limitu debetowego. Zgodnie z § 2 ust. 11 każda zmiana niniejszego aneksu dla swej ważności wymaga kolejnego aneksu, chyba że w niniejszym aneksie określono odmienny tryb.

(dowód: aneks nr (...) k. 22-23, 110-113, 134-136)

Następnie w dniu 12 grudnia 2011 r. strony zawarły aneks nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla klientów biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./ (...) G.. Zgodnie z § 2 aneksu bank wydał pozwanemu oraz M. G. następujące karty płatnicze umożliwiające dokonywanie operacji w ciężar rachunków bankowych posiadacza, zgodnie z poniższym zestawieniem: 1. H. G. 15.100 zł typ karty (...), 2. H. G. 16.000 zł typ karty (...), 3. M. G. 15.100 zł typ karty (...). W § 3 ust. 1 powód przyznał pozwanemu na warunkach określonych w aneksie globalny limit kart obciążeniowych w wysokości 46.200 zł.

(dowód: aneks z 12.12.2011 r. k. 45-47)

W dniu 3 grudnia 2012 r. strony zawarły aneks nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych. W § strony oświadczyły, że na podstawie aneksu (...) z dnia 24 listopada 2011 r. do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych, o udzielenie limitu debetowego powód

(bank) udzielił posiadaczowi rachunku (pozwanemu) w dniu 24.11.2011 r. limitu debetowego w kwocie 150.000 zł (...) (ust. 1). Na dzień zawarcia niniejszego aneksu zadłużenie pozwanego wynosi 150.089 zł. Powyższe zadłużenie posiadacz rachunku uznaje w całości i bezwarunkowo uznaje.

W § 2 ust. 1-4 strony postanowiły, że począwszy od dnia podpisania niniejszego aneksu, limit debetowy przyznany w kwocie określonej w § 1 ust. 1 przechodzi w okres spłaty i zostaje zablokowany (ust. 1). Wykorzystana na datę podpisania aneksu kwota zadłużenia, w kwocie określonej w § 1 ust. 2 wraz z należnymi bankowi odsetkami oraz prowizją przygotowawczą, zostanie przeniesiona na rachunek kredytowy, a pozwany zobowiązuje się do jej spłaty w 24 miesięcznych ratach kapitałowych (23 równych rat kapitałowych, ostatnia rata wyrównująca), powiększonych o należne powódce odsetki (ust. 2). Zapłata pierwszej raty nastąpi w dniu 5 miesiąca następnego od daty zaksięgowania spłaty limitu (ust. 3). Każda następna rata płatna będzie miesięcznie, w dniu, który odpowiada dacie zapłaty pierwszej raty (ust. 4).

Zgodnie z § 3 ust. 1-3 oprocentowanie limitu w całym okresie spłaty, ustala się według zmiennej stawki oprocentowania opartej o sumę stawki WIBOR dla terminu 1 miesięcznego z przedostatniego dnia roboczego przed rozpoczęciem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło podpisanie niniejszego aneksu i stałej marży banku : WIBOR 1M+ 9 p.p. Zmiana oprocentowania wskutek zmiany stawki WIBOR 1M nie stanowi zmiany aneksu i nie wymaga podpisania aneksu. Szczegółowe postanowienia w tym zakresie zostały zawarte w dalszej części aneksu (ust. 1). Oprocentowanie limitu debetowego ustalane jest w stosunku rocznym według zmiennej stopy procentowej (ust. 2). Oprocentowanie to określone jest jako suma stopy podstawowej stanowiącej część zmienną stopy procentowej ulegającej zmianie w trakcie trwania umowy o przyznaniu limitu debetowego, stosownie do zmiany stawki WIBOR 1M oraz marży stanowiącej wielkość stałą (ust. 3).

W myśl § 4 ust. 1 aneksu w przypadku: - naruszenia warunków umowy/aneksu, - pogorszenia się w ocenie banku sytuacji ekonomiczno-finansowej pozwanego, - nieprawdziwości lub niezgodności ze stanem faktycznym lub prawnym któregośkolwiek z oświadczeń lub dokumentów złożonych przez posiadacza rachunku w związku z podpisaniem Umowy/Aneksu, - nieterminowej spłaty zadłużenia, - wszczęcia wobec posiadacza rachunku postępowania egzekucyjnego powódka może wypowiedzieć umowę w części dotyczącej limitu w saldzie debetowym (aneks) z zachowaniem 30-dniowego lub 7-dniowego - w przypadku zagrożenia upadłością - terminu wypowiedzenia.

Pozwany złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji i wyraził zgodę na wystawienie przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego.

(dowód: aneks nr (...) do aneksu nr (...) k. 24-25, 137-140)

Pismem z dnia 14 grudnia 2012 r. pozwany zwrócił się do powoda z prośbą o restrukturyzację kredytu obrotowego nr (...) oraz o maksymalne rozłożenie zadłużenia w czasie.

(dowód: pismo pozwanego do powoda k. 93)

W dniu 18 stycznia 2013 r. strony zawarły umowę nr (...) o przyznanie limitu globalnego dla kart obciążeniowych, w której powodowy Bank przyznał posiadaczowi karty (pozwanemu), na warunkach określonych w umowie, globalny limit kart obciążeniowych w wysokości 46.200 zł (§ 1 ust. 1 umowy).

(dowód: umowa nr (...) k. 41-43)

Pismem z dnia 4 lipca 2013 r. powód poinformował pozwanego, że z uwagi na niespłacenie w terminie należności, wypowiedział z trzydziestodniowym terminem wypowiedzenia liczonym od daty doręczenia niniejszego pisma, aneks nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o Prowadzenie Rachunków Bankowych i Usług z nimi związanych z dnia 24.11.2011 - zapisy szczegółowe dotyczące limitu debetowego z późniejszymi zmianami.

Bank wskazał, że zadłużenie z tytułu aneksu nr (...), przyznanego na podstawie limitu debetowego, rachunek (...) na dzień 4 lipca 2014 r. wynosi 144.664,34 zł w tym: kapitał 136.991,84 zł, odsetki umowne 6.631,91 zł, odsetki karne

1.010,59 zł, inne opłaty 30 zł. Poinformował, że powyższą kwotę należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy kolejny dzień zaległości w spłacie, których wysokość wynosi czterokrotność stopy kredytu lombardowego. Bank wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia w terminie 30 dni od daty doręczenia pisma.

(dowód: pismo powoda z 4.07.2013 r. k. 84)

Pismem z dnia 4 lipca 2013 r. powód poinformował pozwanego, że z uwagi na niespłacenie w terminie należności, wypowiada z 30 dniowym terminem wypowiedzenia liczonym od daty doręczenia niniejszego pisma, aneks nr (...) do umowy o Prowadzenie Rachunków Bankowych i Usług z nimi związanych dla klientów biznesowych. Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z dnia 12.12.2011 z późniejszymi zmianami. Bank wskazał, że zadłużenie z tytułu karty obciążeniowej, rachunek (...), wynosi 15.081,29 zł, zadłużenie z tytułu karty obciążeniowej, rachunek nr (...), wynosi 0 zł, a zadłużenie z tytułu karty obciążeniowej nr (...), wynosi 0 zł. Poinformował, że powyższą kwotę należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy kolejny dzień zaległości w spłacie, których wysokość wynosi czterokrotność stopy kredytu lombardowego. Bank wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia w terminie 30 dni od daty doręczenia pisma.

(dowód: wypowiedzeniu umowy z 4.07.2013 r. k. 89)

W dniu 7 marca 2014 r. strony zawarły aneks nr (...) do aneksu nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla klientów biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z dnia 12 grudnia 2011 r. (zwanym dalej ugodą).

W § 1 aneksu pozwany uznał, że na dzień 7 marca 2014 r. powodowi przysługuje niesporna wymagalna wierzytelność w łącznej kwocie 9.796,78 zł z tytułu aneksu nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla klientów biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z 12.12.2011 r. W § 2 ust. 1 aneksu dłużnik zobowiązał się do spłaty wierzytelności w kwocie 9.796,78 zł w 7 miesięcznych ratach płatnych na 10 dnia każdego miesiąca, zgodnie z harmonogramem spłat, stanowiącym załącznik nr 1 do ugody. Końcowy termin spłaty należności ustalono na dzień 10 września 2014 r. (§ 2 ust. 2).

W dniu 7 marca 2014 r. strony zawarły aneks nr (...) do aneksu nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla klientów biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z dnia 12.12.2011 r. (zwanym dalej ugodą).

W § 1 pozwany uznał, iż na dzień 7 marca 2014 r. powodce przysługuje niesporna wymagalna wierzytelność w łącznej kwocie 10.580,46 zł z tytułu aneksu nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych dla klientów biznesowych. Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z dnia 12 grudnia 2011 r.

W § 2 ust. 1 dłużnik zobowiązał się do spłaty wierzytelności w kwocie 10.580,46 zł w 7 miesięcznych ratach płatnych na 10 dnia każdego miesiąca, zgodnie z harmonogramem spłat, stanowiącym załącznik nr 1 do ugody. Końcowy termin spłaty należności ustalono na dzień 10 września 2014 r. (§ 2 ust. 2).

(dowód: dwa aneksy nr (...) do aneksu nr (...) do aneksu nr (...) z harmonogramami spłat k. 48-53)

Żona pozwanego E. G. dokonała na rzecz powoda szeregu wpłat, tytułem spłaty kredytu obrotowego nieodnawialnego na rachunku nr (...), w dniach: 22.10.2013 r. kwotę 2.000 zł, 3.12.2013 r. w kwocie 1.000 zł, 24.01.2014 r. kwotę 3.000 zł, 28.04.2014 r. kwotę 5.000 zł, 28.05.2014 r. kwotę 1.000 zł, 15.09.2014 r. kwotę 2.000 zł, 17.10.2014 r. kwotę 800 zł, 28.10 i 1.12.2014 r. kwoty po 3.500 zł, 27.02.2015 r. kwotę 1.000 zł, 24.03.2015 r. kwotę 500 zł. Pozwany dokonał na rzecz powoda tytułem kredytu obrotowego nieodnawialnego na rachunku nr (...), następujących wpłat: 30.09.2014 r. kwotę 200 zł, 3.10.2014 r. kwotę 800 zł, 16.03.2015 r. kwotę 500 zł, 30.03.2015 r. kwotę 500 zł, 10.04.2015 r. kwotę 1.000 zł. Nadto pozwany i jego małżonka dokonywali na rzecz powoda następujących wpłat:

1. tytułem należności w restrukturyzacji (...) oraz (...): 30.09.2014 r. kwotę 2.300 zł,

2. tytułem spłat kart V. xxxx2313 oraz karty charge MC xxxx6036 w dniach: 31.07.2013 r. kwotę 400 zł, 23.08.2013 r. kwotę 1.000 zł, 16.10.2013 r. kwotę 3.000 zł, 3.12.2013 r. kwotę 1.000 zł, 10.01.2014 r. kwotę 5.000 zł, 7.02.2014 r. kwotę 1.000 zł, 14.02.2014 r. kwotę 2.000 zł, 10.03.2014 r. - 3.000 zł, 11.04.2014 r. - 3.000 zł, 16.05.2014 r. - 3.000 zł, 4.07.2014 r. - 1.550 zł, 11.07.2014 r. - 1.500 zł, 13.08.2014 r. - 3.000 zł, 15.09.2014 r. - 3.000 zł.

(dowód: potwierdzenia wykonania dyspozycji k. 54-83, zeznania świadka E. G. k. 322-323, od 00:08:26 do 00:34:40)

W okresie od 7 stycznia 2013 r. do 5 grudnia 2014 r. pozwany spłacił całe zadłużenie w wysokości 154.007,44 zł z tytułu umowy nr (...) o udzielenie kredytu/pożyczki obrotowego nieodnawialnego. Pozwany spłacał pozostałe zadłużenia i dokonywał wpłat nawet po wypowiedzeniu umowy przez powódkę.

(dowód: potwierdzenie wykonania dyspozycji k. 44, rozliczenie umowy nr (...) k. 150-182, rozliczenie umowy nr (...) k. 150-220, wyciągi z rachunku bankowego nr (...) k. 221-281)

Pismem z dnia 9 czerwca 2014 r. powódka wypowiedziała z 1 miesięcznym terminem od daty dręczenia tego pisma aneks nr (...) z dnia 12.12.2011 r. do aneksu nr (...) umowy o Prowadzenie Rachunków Bankowych i Usług z nimi związanych dla klientów biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z późniejszymi zmianami.

(dowód: wypowiedzenie z 9.06.2014 r. k. 86)

Pismem z dnia 9 czerwca 2014 r. powód wypowiedział z 30 dniowym terminem wypowiedzenia, liczonym od daty doręczenia pisma, aneks nr (...) z dnia 7.03.2014 r. do aneksu nr (...) do aneksu nr (...) umowy o Prowadzenie Rachunków Bankowych i Usług z nimi związanych dla klientów biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z dnia 12.12.2011 r. Wskazał, że zadłużenie z tytułu karty obciążeniowej (...) wynosi 6.406,79 zł. Poinformował, że powyższą kwotę należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy kolejny dzień zaległości w spłacie, których wysokość wynosi czterokrotność stopy kredytu lombardowego. Bank wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia w terminie 30 dni.

(dowód: wypowiedzenie z 9.06.2014 r. k. 87)

Kolejnym pismem z dnia 9 czerwca 2014 r. powód wypowiedział z 30 dniowym terminem wypowiedzenia, liczonym od daty doręczenia niniejszego pisma, aneks nr (...) z dnia 7.03.2014 r. do aneksu nr (...) do aneksu nr (...) umowy o Prowadzenie Rachunków Bankowych i Usług z nimi związanych dla klientów biznesowych - Postanowienia szczegółowe dotyczące karty obciążeniowej (...) G./V. Business G. z dnia 12.12.2011 r. Bank wskazał, że zadłużenie z tytułu karty obciążeniowej rachunek (...) wynosi 5.592,25 zł. Poinformował pozwanego, że powyższą kwotę należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy kolejny dzień zaległości w spłacie, których wysokość wynosi czterokrotność stopy kredytu lombardowego. Powód wyznaczył pozwanemu termin 30 dni na spłatę zadłużenia.

(dowód: wypowiedzenie z 9.06.2014 r. k. 88)

Pismem z dnia 9 czerwca 2014 r., doręczonym w dniu 18 czerwca 2014 r., powód poinformował pozwanego, że z uwagi na niespłacenie w terminie należności, wypowiada z 30 dniowym terminem wypowiedzenia, liczonym od daty doręczenia niniejszego pisma, aneks nr (...) z dnia 3 grudnia 2012 r. do aneksu nr (...) do umowy o Prowadzenie Rachunków Bankowych i Usług z nimi związanych z dnia 24.11.2011 zapisy szczegółowe dotyczące limitu debetowego z późniejszymi zmianami. Powód wskazał, że zadłużenie z tytułu aneksu nr (...), przyznanego na podstawie limitu debetowego, rachunek (...) na dzień 9 czerwca 2014 r. wynosi 145.402,83 zł, w tym: kapitał 123.020,31 zł, odsetki umowne 12.642,23 zł, odsetki karne 9.710,29 zł, inne opłaty 30 zł. Bank poinformował pozwanego, że powyższą kwotę należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy kolejny dzień zaległości

w spłacie, których wysokość wynosi czterokrotność stopy kredytu lombardowego i wezwał do spłaty zadłużenia w terminie 30 dni od daty doręczenia pisma.

(dowód: pismo powoda z 9.06.2014 r. wraz z dowodem doręczenia k. 26-27, 84, 141-143)

Pismem z dnia 7 lipca 2014 r. powód poinformował powoda, że wysłane przez nią pisma z dnia 9 czerwca 2014 r. dotyczące umowy nr (...) nie obowiązują, a pozwanego obowiązują propozycje spłaty zadłużenia w ratach miesięcznych 1.500 zł.

Pismem z dnia 18 września 2014 r. powód poinformował pozwanego, że w związku z wypowiedzeniem umowy nr (...) w dniu 4.07.2013 r. jego wierzytelność w kwocie 1.299,26 zł została przeksięgowana na rachunek nr (...); a w związku z wypowiedzeniem rachunku nr (...) w dniu 4.07.2013 r. wierzytelność w wysokości 2.158,46 zł została przeksięgowana na rachunek nr (...).

(dowód: pisma kierowane przez powoda do pozwanego k. 90-92)

W trakcie obowiązywania umowy pozwany na bieżąco informował powodowy Bank o swojej sytuacji finansowej i ekonomicznej. W chwili gdy zaczął mieć trudności ze spłatą zobowiązania próbował w oddziale Banku z doradcą biznesowym A. J. (1) znaleźć rozwiązanie tej sytuacji. Zazwyczaj wyjściem z tej sytuacji było przedłużenie obowiązywania limitu kredytowego.

W trakcie obowiązywania umowy z pozwanym Bank (...) zastrzył warunki udzielania limitu kredytowego, uznając pewne branże - w tym branżę transportową, w której działa pozwany - za ryzykowne. Doprowadziło to do sytuacji, w której pozwany oraz inni przedsiębiorcy prowadzący działalność ryzykowną byli informowani, że zadłużenie nie będzie mogło zostać im przyznane na kolejny rok. Było to niezależne od wysokości zadłużenia. Bank uruchamiał wówczas usługę rozterminowania i wtedy klient otrzymywał wybór w postaci konieczności spłaty całego zadłużenia albo rozłożenia go na raty na warunkach narzuconych przez Bank. Pozwany zdecydował się na ratalną spłatę zadłużenia na warunkach określonych przez powoda.

Zadłużenie pozwanego zostało przekazane do windykacji. Dopiero wówczas na pierwszym etapie windykacji zaproponowano pozwanemu ugodę w sprawie spłaty zadłużenia, której warunki narzucał Bank.

Po wypowiedzeniu umowy, a następnie po narzuceniu przez Bank sposobu spłaty kredytu pozwany próbował nawiązać kontakt telefoniczny z Bankiem w sprawie rozłożenia na raty spłaty kredytu. Następnie negocjacje z bankiem przejęła jego żona E. G.. Powód prowadził również rozmowy z A. J. (1) tłumacząc jej, że ustalone przez Bank raty są niemożliwe dla niego do zrealizowania. Pozwany zwracał się z prośbą o renegeocjacje tych rat.

Pismem z dnia 17 października 2014 r. pozwany zwrócił się do powoda o zawarcie ugody dotyczącej spłaty należności wynikających z niedotrzymania warunków umowy udzielonej mu pożyczki i wypowiedzenia tej umowy. H. G. wskazał, że zadłużenie nie wynika z jego zaniedbań lub chęci uniknięcia spłaty należności, tylko trudnej sytuacji finansowej. W piśmie wskazał, że nieterminowa spłata wynikała z niezależnych od niego okoliczności takich jak wzrost cen paliw, opłat w systemie viaTOLL, wypadku pojazdu. Oświadczył, że jest w stanie spłacać ratę w wysokości 3.500 zł miesięcznie.

Bank zażądał 10% spłaty zadłużenia, które rozłożył na dwie raty po 3.500 zł, od którego uiszczenia uzależnił podjęcie rozmów w sprawie spłaty zadłużenia. Żona pozwanego spóźniła się jeden dzień z zapłatą drugiej raty i wobec tego Bank nie podjął z pozwanym rozmów w sprawie restrukturyzacji. Pomimo tego pozwany nadal spłacał zadłużenie w wysokości odzwierciedlającej jego aktualne możliwości finansowe.

Pozwany regularnie pojawiał się w Banku i nie uchylał się od spłaty zadłużenia. On i jego małżonka pozostawali w stałym kontakcie z pracownikami Banku.

(dowód: potwierdzenie wykonania dyspozycji k. 44, rozliczenie umowy nr (...) k. 150-182, rozliczenie umowy nr (...) k. 150-220, wyciągi z rachunku bankowego nr (...) k. 221-281, pismo pozwanego z 17.10.2014 r. k. 94-96, zeznania świadka E. G. k. 322-323, od 00:08:26 do 00:34:40, zeznania świadka A. J. (1) k. 383-385, od 00:04:45 do 00:36:35, zeznania pozwanego H. G. k. 395, od 00:04:33 do 00:17:09)

W dniu 11 lutego 2015 r. powód wystawił W. z ksiąg Banku (...) S.A., w którym stwierdził, że w księgach Banku (...) posiada wymagalne zobowiązania w wysokości 145.665,78 zł z tytułu kredytu udzielonego na podstawie aneksu nr (...) z dnia 3 grudnia 2012 r. do aneksu nr (...) z dnia 24 listopada 2011 r. do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych z dnia 21 grudnia 2009 r. (znak (...)). Na kwotę wymagalnego zadłużenia składają się: 1) niespłacony kapitał w wysokości 114.828,47 zł, 2) odsetki umowne w kwocie 10.034,07 zł za okres od dnia 6 czerwca 2013 r. do dnia 18 lipca 2014 r., 3) odsetki karne w kwocie 20.773,24 zł za okres od dnia 5 lipca 2013 r. do dnia wystawienia niniejszego wyciągu, 4) opłaty w kwocie 30 zł.

Ponadto w W. wskazano, że od dnia 12 lutego 2015 r. do dnia zapłaty Bankowi należne są również dalsze umowne odsetki karne w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty zadłużenia przeterminowanego, tj. kwoty 145.635,78 zł, obejmujące kapitał oraz odsetki określone w punktach 2 i 3.

Wyciąg z ksiąg Banku (...) S.A. został opatrzony pieczęcią banku i podpisany przez K. P. upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku (...) S. A. z 11.02.2015 r. k. 19, wyciąg z odpisu pełnego KRS powoda k. 28, pełnomocnictwo udzielone K. P. k. 144-145, pełnomocnictwo udzielone S. D. k. 146-147, wydruk obliczenia odsetek k. 148-149)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady i w znakomitej większości podlegało uwzględnieniu.

Pozwany w odpowiedzi na pozew podniósł wprawdzie szereg zarzutów mających w jego ocenie prowadzić do oddalenia roszczenia powódki takich jak: brak umocowania pracowników Banku do sporządzenia wyciągu z ksiąg i wypowiedzania umów, braku podstaw do wypowiedzenia umowy wobec zawarcia ugody z Bankiem, niewykazania zasadności i wysokości roszczenia, spłaty zadłużenia, a nawet zarzut przedawnienia roszczenia, niemniej jednak jego linia obrony głównie się skupiała na tym, że powództwo było zbędne gdyż podejmował szereg czynności zmierzających do spłaty zadłużenia, dochodziło do ugód z Bankiem. Nadto, że pozwany przy kolejnych próbach porozumienia się z Bankiem nie był w stanie spełnić warunków stawianych przez Bank, a zdaniem pozwanego wygórowanych.

Przeprowadzone w powyższym zakresie postępowanie dowodowe wykazało, że co do samych kwot będących przedmiotem roszczenia, pozwany praktycznie nie zgłasza istotnych bądź zasadnych zarzutów. Przesłuchany w charakterze strony praktycznie potwierdził istnienie zadłużenia. Skupiał się głównie na podejmowanych przez niego próbach spłaty oraz próbach ustalenia warunków tej spłaty odpowiadających jego sytuacji finansowej. Przesłuchana w charakterze świadka żona pozwanego E. G., która zajmowała się sprawami zapłaty na rzecz banku, potwierdziła wysokość zadłużenia tytułem należności głównej nawet na kwotę wyższą niż bank wskazywał, co może wynikać z rozbieżności pomiędzy tym co dla strony pozwanej jest zadłużeniem rozumianym jako należność główna, a zadłużeniem rozumianym jako należność główna wraz z odsetkami. Przy ocenie istnienia roszczenia dochodzonego przez stronę powodową wzięto pod uwagę przedłożone przez strony postępowania dokumenty, a więc zawierane umowy, aneksy do nich, wyciąg z ksiąg bankowych, prowadzoną korespondencję. Z ich analizy wynika, że roszczenie dochodzone przez powodowy Bank zostało w przeważającym zakresie udowodnione, o czym mowa będzie w dalszej części uzasadnienia.

Przed przystąpieniem do dalszych rozważań odnieść należy się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia. Termin przedawnienia roszczenia z tytułu umowy kredytu przedawnia się z upływem trzech

lat (art. 118 k.c.). Termin ten zaczyna biec od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). W niniejszej sprawie w dniu 3 grudnia 2012 r. strony postępowania zawarły aneks nr (...) do aneksu nr (...) do umowy o prowadzenie rachunków bankowych i usług z nimi związanych, wówczas pozwany złożył oświadczenie o uznaniu swojego zadłużenia wobec Banku. Strony ustaliły również sposób spłaty tego zadłużenia rozkładając je na 24 raty. Powyższe doprowadziło do przerwy terminu przedawnienia roszczenia (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.), który zaczął biec na nowo (art. 124 § 1 k.c.). W chwili wystąpienia z niniejszym pozwem w dniu 12 lutego 2015 r. trzyletni termin przedawnienia roszczenia, ani żadnej jego części jeszcze nie upłynął.

Niezasadne okazały się również argumenty dotyczące nieskuteczności wypowiedzenia umowy z uwagi na brak umocowania pracowników występujących w imieniu powoda. Oczywistym jest, że w przypadku podmiotów o złożonej strukturze i ogólnokrajowym zasięgu działania jakim jest Bank (...) SA, czynności w jego imieniu podejmują zatrudnieni pracownicy. Zresztą pozwany nie kwestionował wypowiedzenia co do zasady, wskazując głównie na ustalenia z Bankiem co do spłaty zadłużenia.

Pozwany nie wykazał jednak, że obecnie pomiędzy stronami obowiązuje ugoda realizująca spłatę zobowiązań. Z analizy materiału procesowego wynikało, że strony zawarły aneks, który regulował spłatę pierwotnego zobowiązania, a następnie Bank zaproponował pozwanemu sposób spłaty, który był dla niego bardzo trudny, czy wręcz niemożliwy do zrealizowania. Wynika stąd również, że pozwany podejmował wiele działań zmierzających do restrukturyzacji jego zobowiązań w sposób uwzględniający jego aktualną sytuację finansową. Niestety, ostatecznie z uwagi na niewywiązywanie się przez niego ze sposobu spłaty ustalonego przez Bank doszło do wypowiedzenia umowy i postawienia zobowiązania w stan wymagalności. Powyższe wynika zarówno z korespondencji stron, jak i z zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków. Powyższe okoliczności wynikają również z zeznań samego pozwanego, który zeznał wprawdzie, że został zapewniony, iż jego zobowiązanie będzie rozłożone na raty, jednak wyjaśnił również, że ostatnie wpłaty miały miejsce w 2014 i 2015 r., co znajduje potwierdzenie zarówno w dowodach wpłat dokonywanych przez małżonków G., jak i w rozliczenia przedłożonych przez powoda.

Powództwo zostało pierwotnie wytoczone w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do tutejszego Sądu. Po przekazaniu powód potrzymał swoje roszczenie i wyjaśnił, że wnosi o zasądzenie czterech kwot: 114.828,47 zł tytułem niespłaconego kapitału, 10.034,07 zł tytułem umownych odsetek kapitałowych, 20.773,24 zł tytułem odsetek za zwłokę naliczonych od dnia 5 lipca 2013 r. do dnia wystawienia wyciągu oraz 30 zł tytułem opłat. Suma tych kwot wyniosła 145.665,78 zł. W kolejnym piśmie, stanowiącym replikę do wniesionej przez pozwanego odpowiedzi na pozew, powód sprecyzował, że niniejszym pozwem dochodzi kwot: 113.328,47 zł tytułem kwoty kapitału, 10.021,46 zł tytułem kwoty odsetek umownych, 20.038,78 zł tytułem odsetek karnych i 30 zł tytułem opłat (k. 107).

W pierwszej kolejności należy odnieść się do ostatniej z żądanych kwot. Powód w żaden sposób nie wykazał zasadności obciążenia pozwanego kwotą 30 zł, którą zakwestionował pozwany. Po pierwsze, czynność obciążenia tą opłatą nie wynikała z żadnego dokumentu przedłożonego przez powoda. Po drugie, powód nie wykazał przede wszystkim podstawy prawnej obciążenia pozwanego tą opłatą. Wprawdzie z analizy umowy i aneksów do niej wynika, że Bank miał prawo do pobierania opłat i prowizji, ale na podstawie tych dokumentów nie sposób ustalić podstawy prawnej do obciążenia tą konkretną kwotą pozwanego dłużnika. Nie wskazano również z jakiego tytułu miałyby zostać naliczona pozwanemu taka opłata.

Z porównania pozwu oraz pism procesowych powoda z dnia 12.08.2015 r. i z 21.12.2015 r. (k. 333) wynika, że powód ostatecznie zażądał kwoty 141.418,71 zł, która w porównaniu z kwotą żadaną w pozwie (145.665,78 zł) jest o 4.247,07 zł niższa. Przy czym powód nie złożył oświadczenia o cofnięciu roszczenia w tej części, ani w żaden sposób nie wyjaśnił jak powstała ta rozbieżność. Z uwagi na powyższe Sąd oddalił roszczenie w co do tej różnicy, jak i co do kwoty 30 zł tytułem opłat.

Analizując zasadność roszczenia powoda należało również skorygować wysokość żądanych przez niego odsetek karnych wyliczonych na kwotę 20.038,78 zł. Pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 5 kwietnia 2016 r. słusznie

zwrócił uwagę, że z załączonego do pisma powoda z dnia 18 sierpnia 2015 r. zestawienia naliczonych odsetek wynika, że odsetki karne naliczane były od dnia 5 lutego 2013 r., natomiast z załączonego do pozwu wyciągu z ksiąg bankowych, jak i z treści pozwu wynika, że powód dochodzi odsetek za okres od 5 lipca 2013 r. do dnia wystawienia wyciągu. Z załączonego W. z ksiąg bankowych wynika, że odsetki karne w kwocie 20.773,24 zł wyliczone były za okres od dnia 5 lipca 2013 r. do dnia jego wystawienia, czyli do dnia 11 lipca 2015 r. Natomiast w piśmie procesowym powoda z dnia 12 sierpnia 2015 r., w kolejnym z dnia 21 grudnia 2015 r. oraz w ostatnim z dnia 4 maja 2016 r. (do którego załączono wyliczenie stóp procentowych), wskazano, że odsetki karne w kwocie 20.038,78 zł zostały naliczone przez Bank nie od dnia 5 lipca 2013 r., tylko od dnia 5 lutego 2013 r., a więc za okres dłuższy niż wskazywany w W..

Zgodnie z treścią art. 95 ust. 1 ustawy prawo bankowe księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Z uwagi na wagę jaką ustawodawca przyznał tym dokumentom, wyciąg z ksiąg bankowych, jako że ma moc dokumentu urzędowego uznać należy za wyznaczający zarówno wysokość żądania, jak i sposób wyliczenia odsetek, przynajmniej za okres, za który są te odsetki wyliczane, gdyż w piśmie z dnia 12 sierpnia 2015 r. powódka tenże W. przywołała jako jedną z podstaw żądania. Stąd też żądanie należało pomniejszyć również o kwotę wskazaną przez stronę pozwaną, a więc różnicę pomiędzy odsetkami naliczonymi od 5 lutego 2013 r. do 11 lipca 2015 r. a naliczonymi od 5 lipca 2013 r. do 11 lipca 2015 r. Różnica ta wynosi 1.020,15 zł. Być może ze strony Banku nastąpiła pomyłka czysto pisarska w tym wyciągu, ale data napisana jest wyłącznie cyframi, a więc dla Sądu jest to wiążące. Żądanie powoda należało więc pomniejszyć również o tę kwotę odejmując ją od kwoty żądanej przez Bank w piśmie z dnia 12.08.2015 r., czyli 141.418,71 zł, którą powód w kolejnym piśmie z 21.12.2015 r. podtrzymał, wyjaśniając, że co do odsetek wkradł się błąd pisarski, zamiast 200.038 zł powinno być 20.038 zł, a jednocześnie wskazał, że wnosi o zasądzenie kwoty 141.418,71 zł z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Ostatecznie więc zasądzeniu podlegała kwota 140.368,56 zł.

Zgodnie z art. 359 § 1 i 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu (§ 1). Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (§ 2). Od dnia 1 stycznia 2016 r. art. 359 § 2 k.p.c. uległ zmianie i obecnie jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych.

Z analizy tego przepisu wynika, że zasadą jest, że w przypadku nie określenia podstawy prawnej żądanych odsetek należą się odsetki ustawowe, od dnia 1 stycznia 2016 r. w wysokości wskazanej w tym przepisie. W niniejszej sprawie pełnomocnik powoda zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 15.04.2016 r. (k. 374) został zobowiązany do wskazania podstaw prawnych (umownych) stóp procentowych, według których zostały wyliczone odsetki umowne w kwocie 10.021,46 zł i karne w kwocie 20.038,78 zł. Przez podstawę prawną Sąd rozumie nie tylko przepisy Kodeksu cywilnego, ale również przepisy, które przede wszystkim statuują stosunek zobowiązaniowy między stronami, a więc poszczególne postanowienia umowy kredytowej, czy też kolejnych aneksów do niej, zwłaszcza, że rygorem który został nadał powyższemu zarządzeniu było przyjęcie, że powód nie wykazał zasadności żądania odsetek w wyżej wymienionej wysokości.

W niniejszej sprawie Sąd przeanalizował postanowienia umowy zawartej przez strony oraz aneksów do umowy i aneksów do aneksów. Na podstawie obszernej dokumentacji, która dotyczyła m.in. umowy rachunku bankowego i usług z nim związanych, kart kredytowych, limitu kredytowego oraz aneksów do nich nie sposób ustalić dlaczego akurat dalsze odsetki winny być liczone według czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku

Polskiego. Stąd też Sąd zasądził odsetki w wysokości ustawowej, liczone zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wytoczenia powództwa, czyli od dnia 12 lutego 2015 r. do dnia wyrokowania, tj. 30 czerwca 2016 r.

Zasądzenie odsetek ustawowych do dnia wyrokowania wynika z rozłożenia dochodzonej należności na raty. Otóż w piśmie procesowym z dnia 4.03.2016 r. powód, w związku z propozycją pozwanego, wyraził zgodę na rozłożenie zadłużenia na miesięczne raty w wysokości 3.500 zł w trybie art. 320 k.p.c. Stąd też Sąd, biorąc pod uwagę kwotę którą zasądził oraz proponowaną przez pozwanego i zaakceptowaną przez Bank wysokość rat miesięcznych, rozłożył kwotę 140.368 zł na 40 miesięcznych rat, z czego 39 rat w wysokości po 3.500 zł, a ostatnia rata w kwocie 3.868,56 zł.

Sąd przyjął, że terminem płatności każdej z rat będzie 25-ty dzień każdego miesiąca przyjmując, że na wypadek niezapłacenia przez pozwanego na wypadek którejkolwiek z tych rat, w terminie, będą mu przysługiwały ustawowe odsetki za opóźnienie według brzmienia przepisu kodeksu cywilnego od stycznia 2016 r. Sąd jednocześnie, niezależnie od tego, że w tej dacie wyrok może być nieprawomocny, jeżeli którakolwiek strona zaskarży go ustalił, że pierwsza rata powinna być płatna do dnia 25 lipca 2016 r., a więc blisko miesiąc po wydaniu wyroku, co – niezależnie od decyzji powoda w zakresie zaskarżenia orzeczenia – pozwoli mu zgromadzić kwotę pierwszej raty, zwłaszcza że pozwany sam wnosił o rozłożenie roszczenia na raty i zaakceptował wysokość miesięcznej raty zaproponowanej przez powodowy Bank.

W pozostałym zakresie, a więc co do różnicy pomiędzy kwotą żadaną w pozwie a kwotą wskazaną w piśmie powoda z 21.12.2015 r., co do opłat w kwocie 30 zł, co do odsetek w kwocie 1.020,15 zł oraz co do różnicy pomiędzy stopą procentową dalszych odsetek żądanych przez powoda a stopą odsetek ustawowych, powództwo jako niezasadne – z przyczyn wyżej omówionych - zostało oddalone (punkt III. sentencji wyroku).

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Odstąpienie od obciążenia strony przegrywającej kosztami w ramach art. 102 k.p.c. jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik sprawy byłoby sprzeczne z zasadami słuszności. Podstawą do takiej oceny mogą być fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, w tym dotyczące stanu majątkowego.

W niniejszej sprawie ma miejsce taki szczególnie uzasadniony przypadek. Wniosek o rozstrzygnięcie o kosztach na podstawie normy art. 102 k.p.c. pozwany złożył na rozprawie w dniu 8 marca i podtrzymał na rozprawie 14 czerwca 2016 r. Sąd stosując powyższą normę miał na uwadze zarówno starania podejmowane przez pozwanego, które zmierzały do restrukturyzacji kredytu, czyli spłaty zadłużenia w ratach uwzględniających jego sytuację finansową, przyczyny, które spowodowały, że to zadłużenie powstało oraz działania stron w toku niniejszego postępowania. Z zeznań świadka A. J. (1) - byłego pracownika powodowego Banku na stanowisku doradcy biznesowego, wynika bardzo duże zaangażowanie pozwanego, jego zapobiegliwość i starania żeby zawrzeć z Bankiem porozumienie, czy ugodę, na warunkach, które pozwany mógł zaakceptować. Przy czym podkreślenia wymaga, że pozwany nie chciał dokonywać symbolicznej spłaty zadłużenia, tylko chciał żeby raty, które narzucił mu Bank, uwzględniały jego sytuację majątkową, czyli zdolność do spłaty kredytu uwzględniającą aktualną sytuację ekonomiczną prowadzonego przez pozwanego przedsiębiorstwa transportowego. Świadek podkreśliła również, że pozwany na bieżąco informował Bank o swojej sytuacji ekonomicznej, nie unikał kontaktu, dokonywał wpłat nawet po wypowiedzeniu umowy przez Bank, szukał porozumienia zarówno na poziomie oddziału Banku w G., jak i później pod skierowaniem sprawy przez centralę powoda do windykacji. Znalazło to potwierdzenie zarówno w zeznaniach samego pozwanego, jego małżonki oraz pośrednio dowodach wpłat i przedłożonych przez Bank dokumentów obrazujących rozliczenia kredytów. Z tych ostatnich wynika, że wpłaty były księgowane już po wypowiedzeniu dokonany przez Bank.

Istotne było również to, że świadek A. J. (1) zeznała, że w pewnym momencie Bank uznał działalność prowadzoną przez pozwanego za działalność podwyższonego ryzyka i dokonał czynności rozterminowania, w wyniku której pozwany miał do wyboru albo spłacić zadłużenie albo zgodzić się na jego rozłożenie na raty w wysokości i na warunkach narzuconych przez powoda. Pozwany w pewnym momencie, co wynika z jego zeznań, stanął przed koniecznością

splaty zadłużenia w kwocie 150.000 zł, co z dość oczywistych względów było niemożliwe do spełnienia i wybrał ratalną spłatę zadłużenia. Od tego momentu datują się problemy pozwanego, który z przyczyn przez siebie niezawinionych, a spowodowanych polityką finansową Banku został zmuszony do splaty zobowiązania w sposób, który nie uwzględniał jego sytuacji majątkowej, czyli w sposób mniej korzystny niż przed zmianą tej polityki. Podkreślenia bowiem wymaga, że z zeznań świadka A. J. wynikało, że pozwany spłacał zadłużenie, a w przypadku niespłaconego zadłużenia mógł liczyć na udzielenie kredytu limitowego. Dopiero decyzja Banku o zwiększonym ryzyku działalności transportowej spowodowała, że tego udzielenia nie otrzymał.

Biorąc zatem pod uwagę dalsze działania pozwanego, a więc starania o spłatę zadłużenie w ratach o wysokości uwzględniającej nie popadnięcie w kolejne zadłużenie i możliwość dalszego prowadzenia działalności transportowej oraz wolę H. G. porozumienia się z powodem przez całe postępowanie sądowe, Sąd uznał, że zostały spełnione warunki do zastosowania art. 102 k.p.c. Istotne jest przy tym to, że gdyby powód wstrzymał się z działaniami sądowymi i podszedł do problemu terminowej splaty zadłużenia pozwanego w sposób biorący pod uwagę nie tylko własne interesy, ale realność tej splaty przez pozwanego, a więc gdyby Bank przystał na warunki proponowane przez pozwanego albo ustalił swoje warunki na poziomie możliwym do płacenia przez H. G., to nie byłoby potrzeby kierowania sprawy do sądu.

W przedsądowym działaniu Banku razi zwłaszcza fakt, że wobec spóźnienia się pozwanego o jeden dzień z zapłatą drugiej raty w kwocie 3.500 zł, od uiszczenia której uzależniano podjęcie rozmów w celu restrukturyzacji zadłużenia, Bank nie wyraził zgody na kontynuowanie rozmów z pozwanym i skierował sprawę do windykacji należności. Nie sposób przyjąć na gruncie niniejszej sprawy, że opóźnienie się o jeden dzień z zapłatą raty było przejawem złej woli pozwanego. Gdyby zatem powodowy Bank wstrzymał się z działaniami windykacyjnymi i umożliwił pozwanemu spłatę zadłużenia, czy raczej umożliwiłby mu rozpoczęcie negocjacji co do sposobu jego splaty, oraz umożliwił pozwanemu spłatę zadłużenia, w realnych kwotach, to zapewne nie byłoby potrzeby angażowania aparatu sądowego. A tym samym zbędne byłyby poniesione przez powoda wydatki na opłaty sądowe i na wynagrodzenie zatrudnionego w niniejszej sprawie zawodowego pełnomocnika. Z tych względów Sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami procesu (pkt IV. sentencji wyroku).

SSO Piotr Sałamaj